

Valtuusto

Aika 31.03.2025 klo 17:00 - 18:03

Paikka Liperin koulu, Koulukuja 2

Käsitellyt asiat 23 - 30

§	Otsikko	Sivu
§ 23	Kokouksen laillisuus- ja päätösvaltaisuus	4
§ 24	Pöytäkirjantarkastajat	5
§ 25	Valtuuston sihteerin valinta	6
§ 26	Laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman 2021–2024 loppuarviointi	7
§ 27	Elinympäristöpalveluiden vuoden 2025 investointiohjelma	13
§ 28	Kiinteistöjen 426-405-84-79 Vaaranrinne, 426-405-84-60 Erakonmaa, 426-405-77-98 Pärnävaara ja 426-405-77-95 Kariniemi ostaminen Joensuun kaupungilta	17
§ 29	Valtuuston itsearviointikyselyn tulokset valtuustokaudesta 2021-2025	22
§ 30	Aloitteita ja kysymyksiä	24

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Reijonen Eero	valtuuston puheenjohtaja	
	Kosonen Juha	valtuuston 1.	
		varapuheenjohtaja	
	Rissanen Sanna	valtuuston 2.	
		varapuheenjohtaja	
	Behm Jukka	jäsen	
	Eronen Virpi	jäsen	
	Hakulinen Pauli	jäsen	
	Hartikainen Mikko	jäsen	
	Hiltunen Esa	jäsen	
	Humaloja Tero	jäsen	
	Hyttinen Jouni	jäsen	
	Jetsonen Anne	jäsen	
	Jormanainen Martti	jäsen	
	Karttunen Tero	jäsen	
	Kivivuori Marja-Leena	jäsen	
	Koppinen Kirsi	jäsen	
	Kuittinen Tero	jäsen	
	Lappalainen Markus	jäsen	
	Melkko Satu	jäsen	
	Mustonen Tapio	jäsen	
	Nousiainen Kirsi	jäsen	
	Pakarinen Tuula	jäsen	
	Pietarinen Päivi	jäsen	
	Piironen Heikki	jäsen	
	Räty Veli-Matti	jäsen	
	Sammalisto Elina	jäsen	
	Silvennoinen Maija	jäsen	
	Tikka Tiina	jäsen	
	Tolvanen Mauri	jäsen	
	Varis Asmo	jäsen	
	Viitaniemi Marja	jäsen	
	Vilén Oili	jäsen	
	Sormunen Piia	varajäsen	
	Savolainen Tiina	varajäsen	
	Mutanen Matti	varajäsen	
	Hyvärinen Pirkko	varajäsen	
Muu	Hämäläinen Pellervo	kunnanjohtaja	
	Pekonen Jouni	tekninen johtaja	
	Lappalainen Riitta	hyvinvointijohtaja	
	Meriläinen Pentti	elinkeinopäällikkö	
	Sarkkinen Terttu	hallintopäällikkö	

Ruohtula Pasi talous- ja hallintojohtaja,
pöytäkirjanpitäjä

Poissa Karvinen-Kyllönen jäsen
Susanna
Kaskiniemi Mikko jäsen
Kontkanen Heikki jäsen
Rummukainen Jukka jäsen
Mutanen Vilhelmiina nuorisovaltuuston edustaja

Allekirjoitukset Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Eero Reijonen Pellervo Hämäläinen
puheenjohtaja pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat 23 - 30

Pöytäkirjan tarkastus Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Martti Jormanainen Tero Karttunen
pöytäkirjantarkastaja pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito Tarkastettu pöytäkirja on viety nähtäville 1.4.2025 kunnan verkkosivuille.

Valtuusto

§ 23

31.03.2025

Kokouksen laillisuus- ja päätösvaltaisuus**Valtuusto 31.03.2025 § 23****Päätösehdotus**

Kutsu valtuuston kokoukseen on julkaistu kunnan julkisten kuulutusten ilmoitustaululla sekä kunnan verkkosivuilla 25.3.2025 sekä sanomalehdessä Kotiseutu-Uutiset 26.3.2025. Lisäksi kokouskutsu on lähetetty kullekin valtuutetulle, nuorisovaltuuston edustajalle ja kunnan johtoryhmälle 25.3.2025.

Valtuusto toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Valtuusto totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Valtuusto

§ 24

31.03.2025

Pöytäkirjantarkastajat**Valtuusto 31.03.2025 § 24**

Valtuuston tulee Liperin kunnan hallintosäännön 100 §:n mukaisesti valita kaksi saapuvilla olevaa valtuutettua tarkastamaan tästä kokouksesta laadittava pöytäkirja. Pöytäkirja on ilmoitettu pidettäväksi nähtävänä Liperin kunnan verkkosivuilla.

Päätösehdotus

Valtuusto valitsee kaksi saapuvilla olevaa valtuutettua tarkastamaan tästä kokouksesta laadittavan pöytäkirjan. Seuraavana tarkastusvuorossa ovat Martti Jormanainen ja Tero Karttunen.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajaksi valittiin Matti Jormanainen ja Tero Karttunen.

Kunnanhallitus	§ 57	10.03.2025
Valtuusto	§ 25	31.03.2025

Valtuuston sihteerin valinta**Kunnanhallitus 10.03.2025 § 57**

Liperin kunnan hallintosäännön § 75 mukaan valtuuston kokousten pöytäkirjanpitäjänä toimii ja sen muistakin sihteerin tehtävistä huolehtii valtuuston määräämä viranhaltija.

Valmistelija	Hallintopäällikkö
Esittelijä	Vs. kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuuston sihteerinä toimii talous- ja hallintojohtaja ja varalla hallintopäällikkö tai joku palvelualuejohtajista.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote	valtuusto / asianosaiset

Valtuusto 31.03.2025 § 25

342/00.00.01.01/2021

Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.
Ote	asianosaiset

Hyvinvointilautakunta	§ 15	20.02.2025
Kunnanhallitus	§ 54	10.03.2025
Valtuusto	§ 26	31.03.2025

Laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman 2021–2024 loppuarviointi

Hyvinvointilautakunta 20.02.2025 § 15

Laaja hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma toimivat ohjaavana asiakirjana kunnassa tehtävälle työlle. Se toimii velvoittavana asiakirjana Liperin kunnan järjestämille palveluille. Asiakirjan tarkoitus on varmistaa hyvinvointityön toteutuminen kaikissa palveluissa. Se kertoo kuntalaisten hyvinvoinnin nykytilasta sekä asettaa tavoitteita toiminnalle. Asiakirjan avulla pyritään lisäämään yhteistyötä ja tuomaan hyvinvointityöhön sekä sen kehittämiseen, päätöksentekoon ja johtamiseen suunnitelmallisuutta ja pitkäjänteisyyttä. Suunnitelma painottuu ehkäisevän hyvinvointityön edistämiseen ja siinä kiinnitetään erityistä huomiota heikoimmassa asemassa olevien kuntalaisten tukemiseen terveyserojen kaventamiseksi.

Hyvinvointisuunnitelma laaditaan kerrallaan neljäksi vuodeksi. Hyvinvointisuunnitelman toteutumista tulee seurata vuosittain ja arvioida laajemmin valtuustokauden puolivälissä ja suunnitelmakauden päättyessä. Suunnitelma otetaan huomioon laadittaessa kunnan talousarviota ja -suunnitelmaa sekä palvelualuekohtaisia toimintasuunnitelmia. Väestön hyvinvoinnin ja terveyden tilaa sekä tehtyjä toimenpiteitä kuvataan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä. Liperin kunnan laaja hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 29.3.2021 §:ssä 13. Nyt on laadittu loppuarviointi vuosien 2021–2024 suunnitelmasta.

Toimenpiteistä suurin osa on toteutunut, joidenkin aikataulu tai sisältö on muuttunut. Jokaisen tavoitteen toteutumista on arvioitu erillisessä asiakirjassa. Suunnitelmakauden alussa keskeisenä toimenpiteenä on ollut linjata hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suuntaviivoja ja konkreettisia toimia. Tätä työtä varten on laadittu strategisia ohjelmia ja työ jatkuu eri osa-alueilla edelleen.

Osallistamista ja viestintää

Suunnitelmakaudella on laadittu runsaasti strategisia kehittämistä ohjaavia asiakirjoja useilla toimialoilla. Kuntalaisten palautetta, mielipiteitä ja kehittämistoiveita on kuultu laajasti osana ohjelmatyötä ja palveluiden kehittämistä. Kunnan osallisuusohjelman päivityksessä vuonna 2023 määriteltiin osallisuutta edistävät toimenpiteet. Lasten laajaa kuulemistä on toteutettu koulu- ja varhaiskasvatusselvityksen yhteydessä, koulurakentamisen sekä nuorten paikan suunnitteluissa. Lapsia kuultiin

Hyvinvointilautakunta	§ 15	20.02.2025
Kunnanhallitus	§ 54	10.03.2025
Valtuusto	§ 26	31.03.2025

laajasti myös Lapsiystävällinen kunta -mallin kehittämistyössä. Lasten kuulemisen pohjalta asetettiin tavoitteet ja toimenpiteet ja niiden toteuttaminen aloitettiin vuonna 2022.

Vuonna 2022 laaditut kunnan liikkumisohjelma ja liikunnan olosuhdeohjelma ohjaavat liikuntapalvelujen toteuttamista vuoteen 2030 saakka. Nuoriso-ohjelma hyväksyttiin syksyllä 2024 ohjaamaan kunnan nuorisopalvelujen toteuttamista ja kunnan ensimmäinen ikäystävällisyyden ohjelma valmistui vuoden 2023 lopussa.

Viestinnän ja tiedottamisen lisäämiseen laadittiin kunnan oma Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sivusto, joka otettiin käyttöön vuonna 2023. Sivustolta löytyy tietoa ja vinkkejä oman hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen sekä neuvoja haastaviin tilanteisiin ja ohjaus avun hakemiseen.

Yhteistyötä erilaisissa työryhmissä

Vuonna 2022 perustettiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä vahvistava monialainen hyte-tiimi, joka vie hyte-työtä lähelle kuntalaisia erilaisten tapahtumien ja teemapäivien muodossa.

Vuonna 2022 perustetun kunnan ehkäisevän päihdetyön koordinaatioryhmän toiminta on vakiintunut ja ryhmä toimii osana maakunnallista ehkäisevän päihdetyön (EPT) verkostoa. EPT-suunnitelman mukaisia toimia on tehty, henkilöstön osaamista on vahvistettu EPT-koulutuksin, viestintää tehostettu ja laadittiin päihdeet ja pelihaitat -sivusto osana kunnan hyte-sivuja. Loppuvuodesta 2023 Liperin EPT-koordinaatioryhmä sai kunniamaininnan Ennalta ehkäisevä päihdetyö Pohjois-Karjalassa-hankkeelta aktiivisesta ja laaja-alaisesta ehkäisevän päihdetyön kehittämisestä ja toiminnasta.

Vuonna 2023 perustettiin ruokakasvatuksen monialainen työryhmä jatkamaan hyvien käytänteiden edistämistä varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Kunnan kaikissa toimipisteissä noudatetaan ravitsemussuosituksia, mutta tavoitteet koululaisten välipalan ja ikäihmisten ruokailumahdollisuudet päiväkodeilla eivät toteutuneet talouden haasteellisessa tilanteessa.

Vuonna 2023 perustettiin kunnan kotouttamisen monialainen työryhmä. Vuodesta 2023 alkaen maahanmuutto kunnassa on lisääntynyt ja tarve maahanmuuton koordinaatiolle ja kotouttamiselle on kasvanut. Erityisesti kasvussa on ollut työperäinen maahanmuutto vuosien 2023–2024 aikana muun muassa hoiva- ja puhtausalalle.

Hyvinvointilautakunta	§ 15	20.02.2025
Kunnanhallitus	§ 54	10.03.2025
Valtuusto	§ 26	31.03.2025

Kunnan hyvinvointityötä koordinoi poikkihallinnollinen hyvinvointiryhmä, jossa on myös vahva poliittinen edustus. Lisäksi työryhmään kuuluu edustajat järjestöistä, seurakunnista sekä hyvinvointialueelta. Hyvinvointiryhmä kokoontuu kuusi kertaa vuodessa. Kuntamme toimijat ovat myös aktiivisesti mukana lukuisissa maakunnallisissa ja valtakunnallisissa verkostoissa. Liperin kunta kutsuttiin mukaan Kuntaliiton hyte-johdon verkostoryhmään vuonna 2024.

Toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi

Vapaa-aikapalveluiden koordinoimana Harrastamisen Suomen malli otettiin käyttöön vuonna 2021. Kerhotoimintaa on kaikkien koulujen yhteydessä. Uutena toimintatapana on aloitettu etsivä harrastustoiminta, jonka tarkoituksena on löytää lapsia ja nuoria, joilla ei ole harrastusta, kartoittaa heidän toiveitaan ja käydä yhdessä tutustumassa harrasteisiin.

Mielen hyvinvointiin liittyvät tavoitteet toteutuivat muun muassa Lapset puheeksi -menetelmän käyttöönoton sekä Lapsiystävällinen kunta -kehittämistyön kautta. Vuonna 2021 laadittiin Mielen hyvinvoinnin ja ehkäisevän päihdetyön suunnitelma, jonka pohjalta ehkäisevän päihdetyön kuntatasoista koordinaatiota ja rakenteita kehitettiin.

Perheiden kohtaamispaikan (Kota) toiminta jatkui aktiivisena, yhteistyötä ja tapahtumia järjestettiin eri toimijoiden kanssa. Perheiden määrä Kota-toiminnassa on lisääntynyt vuosittain ja yhteistyöstä neuvolan kanssa on ohjautunut lisää uusia perheitä Kodan toimintaan.

Kohtaamispaikkatoimintaa on kehitetty toteuttamalla arviointia ja asiakaskyselyitä, joiden mukaan Kota koetaan matalankynnyksen paikaksi, joka tukee perheiden arkea ja hyvinvointia sekä ehkäisee syrjäytymistä. Kunnan perheohjaaja on antanut myös perheohjausta kotiin, keskimäärin yhtä aikaa voidaan ottaa asiakkaaksi noin 10–15 perhettä.

Yhteisötilan ja Vinkkarin toiminta jatkui vilkkaana, tapahtumia ja toimintaa järjestettiin runsaasti. Yhteisötilojen toiminta on osoittautunut hyvinvointia edistäväksi ja eri toimijoiden yhteenkuuluvuutta ja yhdessä tekemistä edistäväksi tahoksi. Kunta tukee molempien yhteisötilojen toimintaa.

Työllisyyden hoito on tärkeä osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Duunitalo Linkin toiminta on laajentunut ja monipuolistunut. Kaikki alle 30-vuotiaat työttömät työnhakijat kontaktoitiin vuosina 2023 ja 2024 kuntakokeilun ja osa työllisyshankkeiden sekä kunnan työllisyyspalveluiden toimesta. Alle 25-vuotiaiden palvelut on keskitetty yhdelle asiakasvastaavalle ja yhteistyötä Etsivän nuorisotyön ja nuorten

Hyvinvointilautakunta	§ 15	20.02.2025
Kunnanhallitus	§ 54	10.03.2025
Valtuusto	§ 26	31.03.2025

palveluverkoston kanssa on lisätty. Duunitalo Linkin toimintaa markkinoitiin säännöllisesti sosiaalisessa mediassa. Työllisyyspalveluissa otettiin käyttöön Fore-ammattiohjelma, jonka avulla laaditaan asiakkaan oma työllisyysuunnitelma.

Ikäihmisten kaatumisten ehkäisyyn panostettiin kaikissa kolmessa taajamassa järjestetyillä ikäihmisten liikenneturvallisuustapahtumilla vuonna 2022. Tilaisuuksissa ikäihmiset saivat keinoja oman liikkumisen ja liikenneturvallisuuden parantamiseen sekä tietoa oman toiminnan ja varustautumisen vaikutuksista pysytyssä pysymiseen. Ikäihmiset pääsivät keskustelemaan ja esittämään toiveita katujen kunnossapitoon liittyen. Tilaisuuksissa ikäihmisille (70+) jaettiin maksuttomat kenkien liukuesteet ja heijastimet. Indikaattoritietojen mukaan yli 65-vuotiaiden kaatumiset ja putoamiset ovat kunnassa vähentyneet vuosittain.

Kevyen liikenteen väylien ja esteettömyyden parantamiseen on tehty toimia. Useita liikenneturvallisuuden edistämishankkeita käynnistettiin ja toteutettiin sekä valaistusta parannettiin Viinijärvellä ja Ylämyllyllä. Suunnitelmavuosina on toteutettu runsaasti erilaisia investointeja mm Liperin koulun peruskorjaus ja rakentaminen, Keskustie-hanke, Ylämyllyn uusi vedenotto sekä useita kehittämishankkeita mm. Pärnävaaran Masterplan sekä Liperin kirkonkylän ja Viinijärven kehittämissuunnitelmat.

Toteutumattomia tavoitteita

Neljän vuoden suunnitelmakausi on pitkä ja osa vuonna 2020 asetetuista toimenpiteistä jäi erilaisista syistä toteutumatta.

Tavoitteesta kuntalaisten puhelinpalvelunumerosta on luovuttu. Nykyisessä palvelupisteessä annetaan ohjausta ja opastetaan kunnan ja Kelan palveluita sekä opastusta sähköisten palveluiden käyttöön. Palvelupiste toimii kunnan infopisteenä kaikille asiakkaille ja palvelualueille ja palvelua saa myös puhelimen kautta.

Toimenpiteitä kiusaamisen vähentämiseen on tehty, mutta kuntatasoista koordinaatiota varten ei perustettu erillistä työryhmää vaan tehtävä liitettiin osaksi opiskeluhuollon ohjausryhmän tehtäviä. Tulevina vuosina jatketaan yksinäisyyden tunnistamiseen ja puuttumiseen sekä koulujen kokonaisturvallisuuden kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä.

Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaa-aikatoimen työntekijöille suunnattu verkkokoulutuspaketti perheväkivallan puheeksiotosta, lastensuojelun toiminnasta sekä lain asettamista velvoitteista ammattilaisille jäi toteuttamatta resurssien puutteen takia. Asiasta oli kuitenkin saatavilla koulutusta mm. Barnahus-hankkeen kautta.

Hyvinvointilautakunta	§ 15	20.02.2025
Kunnanhallitus	§ 54	10.03.2025
Valtuusto	§ 26	31.03.2025

Suunnitelmakauden aikana jäi myös toteutumatta useita rakennettuun ympäristöön ja turvallisuuteen liittyviä tavoitteita. Kunta on edistänyt useiden eri ryhmien ja hankkeiden kautta tiestön parantamista. Osassa hankkeita toteutus on riippuvainen ELY-keskuksen rahoituksesta ja aikataulutuksesta. Kunta toimii aktiivisesti yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa parantaakseen tiestön kuntoa.

Vaikutusten arviointi	Liperin kunnan hyvinvoinnin ja terveellisuuden edistämisen työ on laaja-alaista ja monipuolista. Toimenpiteitä on kohdennettu kuntalaisten elinkaaren eri vaiheisiin. Olemme lisäksi edistäneet runsaasti erilaisia rakennus- ja ympäristöjen kehittämisen ja turvallisuuden hankkeita. Kunnan hyvinvointityö on kokonaisuudessaan hyvin suunniteltua ja strategisesti ohjattua. Yhdessä sovituilla tavoitteilla ja toimenpiteillä on mahdollista saada toimenpiteille vaikuttavuutta. Hyvinvointityön tulosten mittaaminen on erityisen haastavaa, pitkäjänteisellä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisellä on kuitenkin merkittäviä vaikutuksia yksilö- ja yhteisötasolla. Hyvinvoivilla kuntalaisilla on voimavaroja pitää huolta itsensä lisäksi myös läheisistään sekä toimia aktiivisena kunnan jäsenenä. Kunnan voimassa olevan hyvinvointisuunnitelman 2025–2028 laadinnassa hyödynnettiin aiemman suunnitelman seurantatietoa.
Valmistelija	Hyvinvointi- ja hankekoordinaattori Eeva Elomäki
Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Lappalainen Riitta
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta merkitsee tiedokseen laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosien 2021–2024 loppuarvioinnin ja esittää sen kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle tiedoksi.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote	Kunnanhallitus
Toimeenpano	Hyvinvointipalvelut
Lisätietoja	Hyvinvointijohtaja Riitta Lappalainen p. 040 834 7185, Hyvinvointi- ja hankekoordinaattori Eeva Elomäki p. 050 592 8635

Hyvinvointilautakunta	§ 15	20.02.2025
Kunnanhallitus	§ 54	10.03.2025
Valtuusto	§ 26	31.03.2025

Kunnanhallitus 10.03.2025 § 54

Esittelijä	Vs. kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus merkitsee tiedokseen laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosien 2021–2024 loppuarvioinnin ja esittää sen edelleen valtuustolle tiedoksi.
Päätös	Merkittiin tiedoksi.
Ote	Valtuusto
Toimeenpano	Hyvinvointipalvelut
Lisätietoja	Hyvinvointijohtaja Riitta Lappalainen p. 040 834 7185, Hyvinvointi- ja hankekoordinaattori Eeva Elomäki p. 050 592 8635

Valtuusto 31.03.2025 § 26

42/00.01.02.02/2021

Päätös	Merkittiin tiedoksi.
Toimeenpano	Hyvinvointipalvelut
Lisätietoja	Hyvinvointijohtaja Riitta Lappalainen p. 040 834 7185, Hyvinvointi- ja hankekoordinaattori Eeva Elomäki p. 050 592 8635
Liitteet	1 Liite, valt 31.3.2025, Hyvinvointisuunnitelman 2021–2024 loppuarvio

Elinympäristölautakunta	§ 9	21.01.2025
Elinympäristölautakunta	§ 29	11.03.2025
Kunnanhallitus	§ 63	24.03.2025
Valtuusto	§ 27	31.03.2025

Elinympäristöpalveluiden vuoden 2025 investointiohjelma

Elinympäristölautakunta 21.01.2025 § 9

Liperin kunnan valtuusto on kokouksessaan 16.12.2024 § 57 hyväksynyt vuoden 2025 talousarvion, johon osana kuuluu investoinnit vuosille 2025–2029.

Talousarviossa on elinympäristöpalveluiden palvelualueelle hyväksytty seuraavat investointimäärärahat vuodelle 2025:

-Irtaimisto	160 000 €
-Kiinteistö-, tila- ja tukipalvelut	3 100 000 €
-Kaavoitus- ja maankäyttö	190 000 €
-Infrapalvelut	1 135 000 €
-Vesihuoltolaitos	945 000 €
Yhteensä	5 580 000 €

Avustuksia on investointiohjelmaan ohjelmoitu 470 000 euron edestä.

Valtuuston hyväksymien määrärahojen pohjalta on laadittu elinympäristölautakunnan hyväksyttäväksi projektikohtainen investointiohjelma, johon sisällytetty tiivistetty selvitys talousarvion määrärahojen tarkemmasta käytöstä projekteittain. Kiinteistöjen peruskorjaukseen varatun 300 000 euron määrärahan osalta on investointiohjelmassa esitetty vain alustava jakautuminen eri kohteille ja tarkistettu määrärahojen jakautuminen tuodaan hyväksyttäväksi helmikuun elinympäristölautakuntaan.

Investointiohjelman hankkeiden toteuttamistilanteesta ja käytetyistä määrärahoista raportoidaan lautakunnalle talouskatsausten yhteydessä ja lopuksi tilinpäätöksessä.

Liitteenä projektikohtainen investointiohjelma vuodelle 2025.

Vaikutusten arviointi Investointiohjelman mukaisilla toimenpiteillä edistetään vuoden 2025 talousarviossa hyväksytyjen hankkeiden projektikohtaista toteutumista.

Valmistelija Tekninen johtaja

Esittelijä Tekninen johtaja

Elinympäristölautakunta	§ 9	21.01.2025
Elinympäristölautakunta	§ 29	11.03.2025
Kunnanhallitus	§ 63	24.03.2025
Valtuusto	§ 27	31.03.2025

Päätösehdotus Elinympäristölautakunta hyväksyy elinympäristöpalveluiden investointiohjelman vuodelle 2025 muilta osin, mutta kiinteistöjen peruskorjauksen projektin 3220 kohteet tuodaan hyväksyttäväksi myöhemmin.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotus.

Toimeenpano elinympäristöpalvelut
Tiedoksi kunnanhallitus, hyvinvointipalvelut, kunnanjohtaja
Lisätietoja tekninen johtaja p. 050 467 3533

Elinympäristölautakunta 11.03.2025 § 29

Elinympäristölautakunta on kokouksessaan 21.1.2025 § 9 käsitellyt ja hyväksynyt elinympäristöpalveluiden investointiohjelman vuodelle 2025 muilta osin, mutta kiinteistöjen peruskorjausten projektin 3220 kohteet päätettiin tuoda lautakunnan hyväksyttäväksi myöhemmin.

Paloaukean yksikön, paloaukean päiväkodin, Jyrin liikuntahallin kuntotutkimusten pohjalta on laadittu kohteille erilliset korjaussuunnitelmat ja kustannusarviot, joiden pohjalta on päivitetty kiinteistöjen peruskorjausten investoinnit vuoden 2025 osalta.

Akuutit peruskorjaustoimet ovat suuruudeltaan sen verran laajat, että joudutaan hakemaan 100 000 euron lisämääräraha kiinteistöjen peruskorjaukseen projektille 3220. Lautasuon päiväkodin ja Puolivälin päiväkotien pihakorjaukset on kirjattu päiväkotien peruskorjaus projektille 3253.

Päivitetty investointiohjelma kiinteistöjen peruskorjausten projektin sekä päiväkotien peruskorjaus projektin 3253 osalta tuodaan uudelleen lautakunnalle hyväksyttäväksi

Vaikutusten arviointi Päivitetyn investointiohjelman myötä saadaan toteutettua kaikki akuutit peruskorjaukset.

Valmistelija Tekninen johtaja

Elinympäristölautakunta	§ 9	21.01.2025
Elinympäristölautakunta	§ 29	11.03.2025
Kunnanhallitus	§ 63	24.03.2025
Valtuusto	§ 27	31.03.2025

Esittelijä Tekninen johtaja

Päätösehdotus Elinympäristölautakunta hyväksyy elinympäristöpalveluiden vuoden 2025 päivitetyn investointiohjelman ja esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle 100 000 euron lisämäärärahaa kiinteistöjen peruskorjaukseen projektille 3220.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ote kunnanhallitus, valtuusto
Toimeenpano elinympäristöpalvelut
Tiedoksi kunnanhallitus, hyvinvointipalvelut, kunnanjohtaja
Lisätietoja tekninen johtaja p. 050 467 3533

Kunnanhallitus 24.03.2025 § 63

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus esittää valtuustolle hyväksyttäväksi 100 000 euron lisämäärärahaa vuoden 2025 talousarvion investointiosaan kiinteistöjen peruskorjaukseen projektille 3220.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ote valtuusto
Toimeenpano elinympäristöpalvelut
Tiedoksi kunnanhallitus, hyvinvointipalvelut, kunnanjohtaja
Lisätietoja tekninen johtaja p. 050 467 3533

Valtuusto 31.03.2025 § 27

27/02.02.00.02/2025

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Elinympäristölautakunta	§ 9	21.01.2025
Elinympäristölautakunta	§ 29	11.03.2025
Kunnanhallitus	§ 63	24.03.2025
Valtuusto	§ 27	31.03.2025

Toimeenpano elinympäristöpalvelut
Tiedoksi kunnanhallitus, hyvinvointipalvelut, kunnanjohtaja
Lisätietoja tekninen johtaja p. 050 467 3533

Liitteet

- 2 Liite, valt 31.3.2025, Elinympäristöpalveluiden investointiohjelma 2025

Elinympäristölautakunta	§ 30	11.03.2025
Kunnanhallitus	§ 64	24.03.2025
Valtuusto	§ 28	31.03.2025

Kiinteistöjen 426-405-84-79 Vaaranrinne, 426-405-84-60 Erakonmaa, 426-405-77-98 Pärnävaara ja 426-405-77-95 Kariniemi ostaminen Joensuun kaupungilta

Elinympäristölautakunta 11.03.2025 § 30

Pärnän alueeseen liittyviä päätöksiä ja strategioita

Liperin kunnan maankäyttöä ja maanhankintaa ohjaa maapoliittinen ohjelma ja erityisesti sitä tarkentava maankäytön toteutusohjelma. Maankäytön toteuttamisohjelmassa (MATO) 2025–2026 esitetään lyhyen ja pitkän tähtäimen tavoitteita mm. maankäytön suunnittelusta ja maanhankinnasta päälaajentumissuuntineen.

Asiakirjassa todetaan mm. seuraavaa kohdassa 5. Kunnan maaomaisuus ja tonttivaranto / Maanhankinta: Kunta on suorittanut maanhankintaa mm. Ylämyllyn Sompakankaan alueella ja maanhankintaa jatketaan, kunnes yhteys pohjoiseen Kononovinharjulle on saavutettu. Uusiksi painopisteiksi muodostunevat mm. Leinosenlammen itäpuoli, Honkalammen alue sekä Polvijärventien ramppien alue ja matkailullisesti ym. tärkeät Pärnävaaran lähialueet. Maanhankintaa keskitetään mm.: Pärnävaaran ulkoilu- ja urheilualueisiin liittyville lähialueille.

Liikkuva liperi, Liperin kunnan liikkumishojelman mukaan kunnan asukkaat arvostavat erityisesti mm. Pärnävaaran alueen liikkumispalveluita. Liperin liikkumisen tulevaisuuden visio mukaan: Haluamme lisätä kuntalaisten hyvinvointia liikunnan keinoin ja luoda mahdollisuuksia liikunnallisempiin arkipäivän valintoihin. Haluamme kehittää ympäristöjä, jotka kannustavat ja houkuttelevat liikkumaan. Vision saavuttamiseksi on liikkumishojelmassa asetettu viisi päätavoitetta: 1. Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuus kasvaa, 2. Työikäisten liikunta-aktiivisuus kasvaa, 3. Ikäihmisten liikunta-aktiivisuus kasvaa, 4. Liikkumista edistetään yhteistyöllä, tietoon perustuen ja taloudelliset edellytykset turvaten ja 5. Yhteistyö olosuhteiden kehittämisessä elinympäristöpalveluiden kanssa on säännöllistä ja johdonmukaista.

Liperin kuntastrategia 2024–2025 korostaa mm. hyviä liikuntapalveluita ja vapaa-ajanvieron olosuhteita osana kunnan merkittäviä palveluita ja houkuttelevuutta mm. asuinpaikkana sekä yritystoiminnan edistämistä. Toisaalta korostetaan myös kuntatalouden tulevien investointien huolellista suunnittelua.

Elinympäristölautakunta	§ 30	11.03.2025
Kunnanhallitus	§ 64	24.03.2025
Valtuusto	§ 28	31.03.2025

Pärnävaaran masterplan laadittiin ohjaamaan Pärnävaaran alueen tulevaa kehittämistä. Kunnan tavoitteena on mahdollistaa mm. esitettyjä hankkeita alueelle. Lisäksi alueelle on valmisteilla Pärnävaaran asemakaava, jossa ratkaistaan ydinalueen tulevaa rakentamista ja palvelutasoa.

Kunta on panostanut vuodesta 2021 lähtien Pärnävaaralle ja sen lähialueille merkittäviä investointeja mm. kunnostamalla ns. rullahiihtoradan, alamäkipyöräilyyn tarkoitetun alueen sekä edistänyt muutoin alueen käyttöä ja rakennushankkeita nyt ja tulevaisuudessa. Tehdyt ratkaisut ja toimenpiteet sekä investoinnit ovat tehty pitkän tähtäimen suunnitelmien mukaisesti.

Maanhankintaperusteita

Joensuun kaupunki myi vuonna 2021 Liperin kunnalle Pärnävaaran urheilukeskuksen rakennukset ja ydinalueella olevan maa-alueen, mitkä sijaitsevat nykyisten Joensuun kaupungin metsäkiinteistöjen välittömässä läheisyydessä. Joensuun kaupunki on nyt asettanut myyntiin kaikki kaupungin ulkopuoliset maaomaisuutensa. Merkittävä osa näistä luovutettavista alueista on siis Pärnävaaran alueella, missä on myös merkittävimmät Liperin hiihto ja ulkoilureitistöt ja -alueet.

Kahden välisissä neuvotteluissa Joensuun kaupunki on todennut, että metsäkiinteistöjen myyminen Liperin kunnan omistukseen olisi johdonmukainen jatkumo jo tehdyille kaupoille. Liperin kunta on Joensuun kaupungin mielestä selkein omistaja myytävälle maille. Joensuun kaupungin puolelta on nähty hyvänä maa-alueen siirtyminen Liperin kunnan omistukseen, koska tällä nähdään olevan alueen kehittämisen kannalta parantava vaikutus. Pärnävaaran alue on merkittävä liikuntakeskittymä koko Joensuun seudulle.

Ostettavilla alueilla on Pärnävaaran keskuksen merkittäviä ja oleellisia eri urheilu- ja virkistystoimintojen alueita tai muita merkittäviä keskuksen tukialueita. Alueella on jo nyt tehty Joensuun kaupungin taholta myös metsätaloudellisia toimia. Lisäksi maanomistajan vaihtuessa, on alueille odotettavissa avohakkuita ja muita toimia, joilla on reittien ja alueiden virkistyskäyttöön ja viihtyisyyteen suuri merkitys. Tämän taasen oletetaan vaikuttavan alentavasti käyttäjämääriin ja alueiden käytön houkuttelevuuteen sekä matkailijamääriin. Kerrannaisvaikutukset kohdistuvat edelleen alueen yrittäjiin sekä alueen jatkokehittämismahdollisuuksiin.

Liperin ylläpitämät reitit ym. ovat pääosin määräaikailla vuokrasopimuksilla sekä erityisesti Joensuun kaupungin alueilla

Elinympäristölautakunta	§ 30	11.03.2025
Kunnanhallitus	§ 64	24.03.2025
Valtuusto	§ 28	31.03.2025

sopimuksilla, jotka lähtökohtaisesti päättyvät, mikäli maanomistaja vaihtuu. Mikäli eri reittien ym. sopimusten jatkuminen olisi tällaisessa tilanteessa epävarmaa, joutuisi kunta käynnistämään reiteille ym. vähintään rasite- tai lunastustoimituksia. Reitistöjen runsauden sekä alueiden laajuuden perusteella, tämänkin toimenpiteen kustannusten arvioidaan olevan helposti 100 000–150 000 euron luokkaa; ja enemmänkin, mikäli esim. pääreittien varsille jätettäisiin puustoisia suojavyöhykkeitä.

On siten tärkeää, että jo tehtyjä kunnan ja yrittäjien investointeja (mm. rullahiihtorata, hotellihanke, palvelu- ja muut yrittäjät) ja alueen kehittämistavoitteita suojellaan sekä liikunta-, ulkoilu- ja virkistysalueet ja mahdollisuudet turvataan ja niitä voidaan edelleen kehittää määrätietoisesti kunnan alueelle esitettyjen päätösten ja tavoitteiden sekä suunnitelmien mukaisesti.

Erillinen investointi

Kunnalla on vuosittainen investointimääräraha (200 000 euroa), jolla se hankkii lähinnä raakamaata tulevien kaavoitettavien alueiden toteuttamiseksi. Toisinaan esille tulee yksityisten esittäminä mahdollisuuksia hankkia maa-alueita myös laajempina kokonaisuuksia tai suunnilta, jotka eivät ole olleet ensisijaisilla maanhankintasuunnilla. Näitä on hankittu tarvittaessa erillisillä lisäinvestointimäärärahoilla. Kokonaisuutena aiempina vuosina kunta ei ole hankkinut maa-alueita investointimäärärahojen puitteissa ja määrärahoja on jäänyt käyttämättäkin. Nyttemmin maanhankintaa on tehostettu vastaamaan tulevia tavoitteita.

Pärnävaaran alueen maanhankinnat ovat tulleet esille selkeästi eri perusteisesti ja poikkeavat edellä mainituista omana investoinnin erityistapauksenaan. Alueet ovat pääasiassa metsätalousmaita, joilla on merkittävä muu merkitys Liperin kunnalle kuin rakentamiseen tarkoitetut alueet. Hankittavat maa-alueet ovat yhteensä noin 155 hehtaaria ja esitetty myyntihinta 980 000 euroa. Hehtaarille muodostuu siten keskihinnaksi noin 6 320 euroa, mitä voidaan pitää kohtuullisena hankintahintana.

Kunta voi näille alueille laatia sellaisen metsätaloussuunnitelman, jolla investointiin käytettyjä varoja voidaan palauttaa jossain määrin takaisin (osin heti ja muutoin ajan myötä) ja huomioida em. toimitusalueiden virkistysarvot ja maisemalliset arvot. Yksityisessä tai yrityksen omistuksessa tällainen menettely ei ole mahdollista.

Elinympäristölautakunta	§ 30	11.03.2025
Kunnanhallitus	§ 64	24.03.2025
Valtuusto	§ 28	31.03.2025

Vaikutusten arviointi	Alueiden hankinta on maankäytön toteutusohjelma 2025-2026 ja alueelle asetettujen strategioiden mukaista. Alueiden siirtyminen kunnan haltuun mahdollistaa myös Pärnävaaran keskuksen ulkopuolisten alueiden käytön parantamisen ja kehittämisen tulevaisuudessa nykyisten ja esille tulevien tarpeiden mukaisesti. Investointiin käytetyt varat eivät aiheuta poistoja ja siten eivät heikennä kunnan taloutta muutoin, kuin sijoitetun pääoman korkojen kautta. Investointiin käytettyjä varoja on mahdollista palauttaa mm. metsätaloustoimin kunnalle.
Valmistelija	Kaavoituspäällikkö
Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Elinympäristölautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että Liperin kunta; 1) hankkii omistukseensa kiinteistöt 426-405-84-79 Vaaranrinne, 426-405-84-60 Erakonmaa, 426-405-77-98 Pärnävaara ja 426-405-77-95 Kariniemi tehdyn kauppakirjaluonnoksen mukaisesti kokonaishintaan 980 000 euroa 2) hyväksyy kauppaa varten 980 000 euron lisämäärärahan kiinteistöjen hankintaan
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote Tiedoksi Lisätietoja	Kunnanhallitus, valtuusto, Joensuun kaupunki kaavoitus- ja maankäyttöpalvelut Kunnanjohtaja, puh 050 464 6663

Kunnanhallitus 24.03.2025 § 64

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että Liperin kunta; 1) hankkii omistukseensa kiinteistöt 426-405-84-79 Vaaranrinne, 426-405-84-60 Erakonmaa, 426-405-77-98 Pärnävaara ja 426-405-77-95 Kariniemi tehdyn kauppakirjaluonnoksen mukaisesti kokonaishintaan 980 000 euroa 2) hyväksyy vuoden 2025 talousarvion investointiosaan kauppaa varten 980 000 euron lisämäärärahan kiinteistöjen hankintaan
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.

Elinympäristölautakunta	§ 30	11.03.2025
Kunnanhallitus	§ 64	24.03.2025
Valtuusto	§ 28	31.03.2025

Ote valtuusto / Joensuun kaupunki
Tiedoksi kaavoitus- ja maankäyttöpalvelut
Lisätietoja kunnanjohtaja, puh 050 464 6663

Valtuusto 31.03.2025 § 28
141/10.00.01.00/2025

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Ote Joensuun kaupunki
Tiedoksi kaavoitus- ja maankäyttöpalvelut
Lisätietoja kunnanjohtaja, puh 050 464 6663

Liitteet

- 3 Liite, valt 31.3.2025, Kauppakirjan luonnos Joensuu kaupunki - Liperin kunta / Pärnävaaran alueet

Kunnanhallitus	§ 76	24.03.2025
Valtuusto	§ 29	31.03.2025

Valtuuston itsearviointikyselyn tulokset valtuustokaudesta 2021-2025

Kunnanhallitus 24.03.2025 § 76

Valtuuston jäsenille suunnatulla kyselyllä kerättiin valtuutetuilta itsearviointina tietoa menneen valtuustokauden työskentelystä ja strategiatyön toteutumisesta tulevan valtuustokauden suunnittelua varten.

Kysely toteutettiin anonymina Webropol- kyselynä helmikuussa 2025. Kyselyyn vastasi 20 valtuutettua 35 valtuutettua. Kysely oli avoinna 10.2. – 28.2.2025.

Kyselyn tulosten perusteella voidaan todeta, että suurin osa vastaajista oli sitä mieltä, että valtuuston toimintakulttuuri toimii hyvin ja osan mielestä erittäin hyvin, samoin valtuuston yhteistyö muiden osapuolten välillä.

Valtuuston vaikuttamismahdollisuudet koettiin suurimman osan vastaajien mielestä hyvänä tai erittäin hyvänä kuntastrategiaan, talousarvion toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin, palvelujen tuottamisesta ja palveluverkosta päättämiseen, elinvoiman ja elinkeinojen kehittämiseen sekä asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseen.

Vastaajien mielestä valtuuston työ- ja toimintamuodoista pitäisi erityisesti panostaa asioiden ennakoivaan selostamiseen ja infotilaisuuksiin, seminaareihin ja valtuustoryhmien puheenjohtajapalavereihin.

Kysymykseen miten hyvin nykyisen strategian sisältö ja rakenne tukevat toimintaa suurin osa vastaajista on samaa mieltä ja osa täysin samaa mieltä, että strategia on ollut tulevaisuuteen suuntautunut, strategia vastaa muuttuvan toimintaympäristön aiheuttamiin tarpeisiin, tavoitteet on johdettu todellisista tarpeista, arvot ovat ymmärrettäviä ja laajasti hyväksytyjä, visio on ymmärrettävä ja laajasti hyväksytty, tavoitteet on määritelty realistisesti ja sopivan haasteellisesti, strategia on rakenteeltaan selkeä ja johdonmukainen sekä strategia on sisällöltään selkeä ja johdonmukainen.

Vastaajista suurin osa oli samaa tai täysin samaa mieltä, että strategian toteuttaminen kokonaisuutena on onnistunut; toimeenpanossa käytetyt keinot ovat olleet toimivia, strategia on auttanut sekä toiminnan että kehittämisen suuntaamisessa, henkilöstöresurssit ovat kohdistuneet strategian mukaisesti ja tavoitteiden mukaiseen suuntaan on edetty ja tavoitteiden saavuttamiseksi on tehty riittäviä toimenpiteitä.

Kunnanhallitus

§ 76

24.03.2025

Valtuusto

§ 29

31.03.2025

Valtuuston itsearviointikyselyyn vastanneiden mielestä kysymykseen mitä asioita tulisi jatkaa yli valtuustokauden, eniten mainittiin kuntatalouden vahvistaminen ja talouden tasapainottaminen, elinkeinotoiminnan jatkuva kehittäminen ja yhteistyö yritysten kanssa sekä yhteistyö kaikilla tasoilla.

Valmistelija

Hallintopäällikkö

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi valtuuston itsearviointikyselyn 2021 – 2025 tulokset ja esittää ne tiedoksi valtuustolle.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Ote

valtuusto

Valtuusto 31.03.2025 § 29

178/00.01.02.00/2025

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Valtuusto

§ 30

31.03.2025

Aloitteita ja kysymyksiä**Valtuusto 31.03.2025 § 30**

Merkitään tiedoksi kokouksessa mahdollisesti jätettävät valtuustoaloitteet.

Keskustan valtuustoryhmä jätti kokouksessa valtuustoaloitteen lapsibudjetoinnin käyttöönottamiseksi Liperissä. Aloite on pöytäkirjan liitteenä.

Liitteet

- 4 Liite, valt 31.3.2025, Keskustan valtuustoryhmän 31.3.2025 valtuustoaloite lapsibudjetoinnin käyttöönottamiseksi Liperissä

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 23, § 24, § 30

Muutoksenhakukielto

Päätös koskee kuntalain (410/2015) 136 §:n nojalla vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, joten siitä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 25, § 26, § 27, § 28, § 29**Valitusosoitus**

Tähän päätökseen haetaan muutosta kirjallisella kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusviranomainen**Itä-Suomen hallinto-oikeus**

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio
Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio
Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi
Puhelinvaihe: 029 56 42502
Avoinna arkipäivisin: klo 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika ja valitusajan alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaika luetaan siitä päivästä, jona valittaja on saanut tiedon päätöksestä. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua pöytäkirjanotteen lähettämisestä kirjeenä.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen. Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä asiakirjasta katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen suostumuksella hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä.

Sähköisen viestin katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa kunnan verkkosivuilla www.liperi.fi.

Valituskirjelmä

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä eikä asiakirjan alkuperää tai eheyttä ole syytä epäillä.

Kirjallisessa valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- valittajan nimi sekä yhteystiedot (postiosoite, puhelinnumero, mahdollinen sähköpostiosoite).

Jos muutoksenhakijan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituskirjelmän laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös hänen yhteystietonsa.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava sekä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla voi valitusasiakirjat lähettää postitse. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Valitusasiakirjat voi lähettää

omalla vastuullaan myös sähköpostiviestinä. Tällöin valituksen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksua sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään, <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455>.

Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään, mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskielmoa koskeva.

Lisätietoja

Lisätietoja sekä päätöstä koskevia päätöspöytäkirjanotteita ja liitteitä voi pyytää Liperin kunnan kirjaamosta:

Postiosoite:	Kirjaamo, PL 20, 83101 Liperi
Käyntiosoite:	Varolantie 3, 83100 Liperi
Suojattu sähköpostiosoite:	www.liperi.fi/suojattu-sahkoposti
Sähköpostiosoite:	kirjaamo@liperi.fi
Puhelinnumero:	013 686 511 (vaihde)

Päätös on lainvoimainen oikaisuvaatimusajan jälkeen, ellei siihen ole haettu muutosta eikä sitä ole otettu ylemmän toimielimen käsiteltäväksi.